

PISM

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

NR 33/2024, 13 MAJA 2024 © PISM

KOMENTARZ

Zmiana na stanowisku ministra obrony Rosji

Anna Maria Dyner

12 maja br., w ramach rekonstrukcji rządu po inauguracji nowej kadencji, prezydent Władimir Putin ogłosił, że nowym ministrem obrony zostanie Andriej Biełousow, a dotychczasowy minister Siergiej Szojgu będzie pełnił funkcję sekretarza Rady Bezpieczeństwa Rosji. Decyzja ta podyktowana była m.in. brakiem sukcesów tzw. specjalnej operacji wojskowej (jak Rosja nazywa wojnę na Ukrainie). Zmiana ministra nie wyłoży na sposób prowadzenia przez Rosję wojny i wrogich działań wobec NATO.

Jakie były przyczyny odwołania Szojgu?

Na odwołanie Siergieja Szojgu po dwunastu latach sprawowania funkcji ministra obrony wpłynął przede wszystkim brak postępów w działaniach militarnych na Ukrainie mimo coraz większych środków przeznaczanych na siły zbrojne i [częściowej mobilizacji](#). Dymisja była też spowodowana aresztowaniem (24 kwietnia br.) pod zarzutem korupcji wiceministra obrony Timura Iwanowa, który był uznawany za jednego z najbardziej zaufanych ludzi Szojgu i odpowiadał za szereg kluczowych inicjatyw, takich jak projekty budowlane i zaopatrzenie wojsk.

Do zmiany Władimir Putin wykorzystał planową rekonstrukcję rządu. O takim posunięciu spekulowano w rosyjskich mediach co najmniej od [buntu Jewgienija Prigożyna](#), który pokazał istotne słabości rosyjskiej armii (problemy z logistyką, braki w zaopatrzeniu żołnierzy, niski poziom dowodzenia, korupcja), z powodu których nie mogła ona prowadzić efektywnych działań zbrojnych. Wskazywano przy tym, że Szojgu mógł celowo dezinformować Putina o sytuacji na froncie, m.in. wyolbrzymiając sukcesy. Podejmując decyzję, Putin chciał zademonstrować, że to on sprawuje pełną kontrolę nad armią i przebiegiem działań zbrojnych na Ukrainie. Chociaż dymisja ujawniła podziały w rosyjskiej elicie władzy i udowodniła, że wbrew głośnym teozom przebieg tzw. operacji specjalnej jest źle oceniany

przez Putina, może wzmocnić jego pozycję jako głównodowodzącego.

Jakie zadania otrzymał nowy minister obrony?

Głównym zadaniem nowego ministra obrony Andrieja Biełousowa będzie integracja przemysłu zbrojeniowego z innymi sektorami gospodarki, uporządkowanie środków finansowych przeznaczonych na armię i uzbrojenie, tak by zostały wykorzystane w jak najbardziej efektywny sposób, oraz wdrażanie innowacji niezbędnych na polu walki. Biełousow od 2020 r. był pierwszym wicepremierem Rosji. Jest ekonomistą, a w latach 2012–2013 pełnił funkcję ministra rozwoju gospodarczego. W okresie 2015–2017 był w radzie dyrektorów Rosniefti, a od 2020 r. sprawował obowiązki przewodniczącego Rady Dyrektorów Rosyjskich Kolei Państwowych. W dotychczasowej działalności naukowej i państwowej skupiał się m.in. na rozwoju przemysłu i roli państwa w tym zakresie. Biełousow jest przy tym wskazywany w mediach jako jeden z nielicznych urzędników państwowych wysokiego szczebla, który nie jest skorumpowany. Będzie też całkowicie lojalny wobec Putina. Obsadzenie cywila na stanowisku ministra obrony pozwoli prezydentowi Rosji na zwiększenie kontroli nad dowództwem wojskowym.

KOMENTARZ PISM

Czy zmiana wpłynie na politykę bezpieczeństwa Rosji?

Mimo dymisji przesunięcie Siergieja Szojgu na stanowisko sekretarza Rady Bezpieczeństwa Rosji pokazuje, że nie utracił on całkowicie zaufania Putina i nadal będzie miał duży wpływ na sposób kształtowania rosyjskiej polityki bezpieczeństwa. Zapropionowana przez niego pod koniec 2022 r. [reforma](#) sił zbrojnych będzie [wdrażana](#), a zdolności armii rozbudowywane. Rosja nie tylko będzie kontynuowała działania zbrojne na Ukrainie, ale może zwiększyć ich zakres.

Świadczy o tym brak zmian na stanowisku szefa Sztabu Generalnego i pozostawienie tej funkcji gen. Walerijemu Gierasimowowi, a także decyzja o zwiększeniu efektywności przemysłu zbrojeniowego. Realizacja założeń tzw. operacji specjalnej jest bowiem najważniejszym [celem politycznym](#) Władimira Putina na obecną kadencję. Rosja nadal będzie też próbowała szantażować państwa NATO groźbą eskalacji nuklearnej, prowadziła wrogie działania hybrydowe wobec Sojuszu oraz zwiększała potencjał na zachodnim kierunku strategicznym.